

Käsiteltävät asiat

§

- 31 KOKOUKSEN AVAUS
- 32 KOKOUKSEN LAILLISUUS JA PÄÄTÖSVALTAISUUS
- 33 PÖYTÄKIRJAN TARKISTAJIEN VALINTA
- 34 KOKOUKSEN TYÖJÄRJESTYKSEN HYVÄKSYMINEN
- 35 LEMPÄÄLÄ-TALON VUOKRASOPIMUS
- 36 MUUT ASIAT
- 37 MUUTOKSEN HAKU JA KOKOUKSEN PÄÄTTÄMINEN

Aika TIISTAINA 24.09.2019 klo 18.00 – 20.00
Paikka: Lempoisten seurakuntatalo

KIRKKOVALTUUSTO:

Eloranta Paula		
Huhtala Enni		
Hämäläinen-Ylikahri Maikki		
Hänninen Kirsti		
Koivisto Leila,	poissa	varalla Tervonen Kirsi
Koppanen Kari		
Korkatti Liisa		
Kuumola Veikko,	poissa	varalla Seppänen Tuija, jääväsi itsensä § 35 käsittelyn ajaksi
Kämäräinen Timo		
Kärki Mikko,	poissa	varalla Mäkinen Riitta
Lehikoinen Hannele	poissa	varalla Salminen Esa
Lehtiö Tarja		
Linna Vesa	poissa	varalla Syväjärvi Timo
Länsipuro Anette		
Ojakoski Asko		
Palvanen Terhi		
Päivänen Maria	poissa	varalla Ruotsila Eero
Rautkivi Jouko		
Ruuna Juha		
Salo Marika		
Salonen Heidi,	poissa	varalla Järventausta Pertti
Siivola Asko		
Sirén Raimo		
Tolonen Kari		jääväsi itsensä § 35 käsittelyn ajaksi. varalla Nieminen Markku (§ 35)
Vesämäki Mikko		
Viitanen Timo		
Virtanen Kari	poissa	varalla Herala Arto

Kirkkoneuvoston jäsenet, jotka eivät kuulu kirkkovaltuustoon
Petäkoski-Hult Tuula poissa

VIRANHALTIJAT

Oikarinen Mikko, kirkkoherra, poissa
Vettenranta Timo, vs. talousjohtaja, poissa
Blomqvist Lea, sihteeri

KOKOUKSEN AVAUS

Kirkkovaltuusto § 31   24.09.2019

Päätösesitys: Puheenjohtaja avaa kokouksen.

Päätös: Puheenjohtaja avasi kokouksen kello 18.07

KOKOUKSEN LAILLISUUS JA PÄÄTÖSVALTAISUUS

Kirkkovaltuusto § 32 24.09.2019

Päätösesitys: Todetaan kokous kutsutun koolle kuulutuksella, joka on ollut nähtävillä kirkkoherranviraston ilmoitustaululla 16.09.2019 - 24.09.2019 välisenä aikana sekä valtuutetuille lähetetyllä 16.09.2019 päivätyllä kokouskutsulla.
Todetaan nimenhuudolla paikalla olevat valtuutetut ja varavaltuutetut kirkkoneuvoston jäsenet sekä viranhaltijat.
Todetaan kokous laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös: Esityksen mukainen.

PÖYTÄKIRJAN TARKISTAJIEN VALINTA

Kirkkovaltuusto § 33   24.09.2019

Päätösesitys: Valitaan kaksi pöytäkirjan tarkistajaa ja sovitaan pöytäkirjan tarkistus. Tarkistusvuorossa ovat Veikko Kuumola ja Timo Kämäräinen.

Päätös: Valittiin pöytäkirjantarkastajiksi Timo Kämäräinen ja Tarja Lehtiö.

Pöytäkirjan tarkistus on 26 / 9 2019

Pöytäkirja pidetään nähtävillä Lempäälän kirkkoherranvirastossa, viraston aukioloaikana, kuukauden ajan pöytäkirjan tarkistuksen jälkeen.

KOKOUKSEN TYÖJÄRJESTYKSEN HYVÄKSYMINEN

Kirkkovaltuusto § 34 24.09.2019

Päätösehdotus: Hyväksytään valtuutetuille lähetetty esityslista kokouksen työjärjestykseksi.

Päätös: Esityksen mukainen

Ennen pykälän 35 käsittelyä Lempäälän kunnan yhdyskuntajohtaja Tiia Levonmaa esitteli Lempäälän-talon kokonaisuutta, seurakunnan tiloja. Valtuutetuilla oli mahdollisuus esittää kysymyksiä hänelle. Tiia Levonmaa poistui ennen § 35 käsittelyä.

LEMPÄÄLÄ-TALON VUOKRASOPIMUS

Kirkkovaltuusto § 35 24.09.2019

Kirkkoneuvosto § 130 10.09.2019

Kirkkoneuvosto otti keskusteluun Lempäälä-talon vuokrasopimuksen Lempäälän kunnan kanssa. Aiempiin käsittelyihin poiketen vuokrasopimuksen ehdot ovat muuttuneet siten, että aiemman 15 vuoden sopimuksen sijasta olisi mahdollista neuvotella muutaman vuoden vuokrasopimus samalla vuokrahinnalla 27€/m². Sopimusjakson jälkeen vuokrasopimus jatkuisi vuoden irtisanomisajalla.

Talusojohtajan päätösesitys:

Kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle päätettäväksi, että se hyväksyy Lempäälä-talon vuokrasopimuksen 29.4.2019 annetun vuokrasopimusluonnoksen mukaisella neliöhinnalla ja että sopimus on kaksivuotinen vuoden irtisanomisajalla, jolloin minimi kokonaisvuokra-aika on kolme vuotta.

Raimo Siren teki vastaehdotuksen:

Esitän, että asia palautetaan uudelleen valmisteltavaksi, koska asiassa on selvittämättömiä kysymyksiä.

Asko Siivola kannatti vastaehdotusta.

Kirkkoneuvosto äänesti palautetaanko asia valmisteluun

Jatketaan käsittelyä (JAA)

Palautetaan valmisteluun (EI)

Kirkkoneuvosto äänesti seuraavasti:

JAA äänet: Petäkoski-Hult
Hämäläinen-Ylikahri
Viitanen
Huhtala
Vehviläinen, pj (5)

Ei äänet: Koivisto
Kämäräinen
Ojakoski
Siren
Siivola (5)

Päätös: Jatketaan käsittelyä

Kirkkoneuvosto eteni äänestykseen talousjohtajan päätösesityksestä.

Raimo Sirénin tekemä vastaehdotus on, että päätösesitystä ei hyväksytä.

Asko Siivola kannatti vastaehdotusta.

Päädyttiin äänestykseen:
Pohjaesitys JAA (talousjohtaja)
Vastaesitys EI (Raimo Sirén)

Kirkkoneuvosto äänesti seuraavasti:

JAA: Petäkoski-Hult
Hämäläinen-Ylikahri
Viitanen
Huhtala
Vehviläinen, pj (5)

EI: Sirén
Koivisto
Kämäräinen
Ojakoski
Siivola (5)

Äänestyksen tuloksena talousjohtajan pohjaesitys voitti puheenjohtajan äänen ratkaistaessa.

Päätös:

Kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle päätettäväksi, että se hyväksyy Lempäälä-talon vuokrasopimuksen 29.4.2019 annetun vuokrasopimusluonnoksen mukaisella neliöhinnalla ja että sopimus on kaksivuotinen vuoden irtisanomisajalla, jolloin minimi kokonaisvuokra-aika on kolme vuotta.

Pykälä 130 on tarkistettu kokouksessa.

Lapsivaikutusten arviointi:

Kirkkojärjestyksen 23. luvun 3 §:n mukainen lapsivaikutusten arviointi tehty.

Kirkkovaltuusto § 35 24.09.2019

Kari Tolonen yhdyskuntalautakunnan pj. ja Tuija Seppänen jäsen jäävänsä itsensä ennen pykälän käsittelyä. Kari Tolosen tilalle saapui Markku Nieminen.

Päätösesitys: Kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle, että se hyväksyy Lempäälä-talon vuokrasopimuksen 29.4.2019 annetun vuokrasopimusluonnoksen mukaisella neliöhinnalla ja että sopimus on kaksivuotinen vuoden irtisanomisajalla, jolloin minimi kokonaisvuokra-aika on kolme vuotta.

Raimo Sirenin palautus esitys:

Tilanne asiassa on kirkkoneuvoston esityksen jälkeen muuttunut täysin, kun kunta on ilmoittanut, että tarjolla toimisto-osasta on 29.4.2019 vuokrasopimusluonnoksen 722 neliön asemesta vain 331 neliötä eli yli puolet vähemmän kuin kirkkoneuvoston tehdessä esitystä kirkkovaltuustolle. Toiminnallisesti se johtaa muun muassa siihen, että keskeisen tärkeinä pidettyjä nuorisotoimintoja ei saadakaan mahtumaan tiloihin. Näistä muutoksista ei ollut mitään tietoa kirkkoneuvoston tehdessä 10.9.2019 esitystään kirkkovaltuustolle. Kirkkovaltuuston työjärjestyksen (9&)ja kirkkojärjestyksen (8:6) mukaan "asiaa, joka on kirkkoneuvoston

---

valmisteltava, ei saa ottaa päätettäväksi, ellei kirkkoneuvostolla ole ollut tilaisuutta sitä käsitellä". Koska uusi tilanne on kirkkoneuvoston esityksen valmistelussa olleiden vaihtoehtojen ulkopuolella. Asia on valmisteltava uudelleen kirkkoneuvostossa.

Timo Kämäräinen kannatti Raimo Sirenin palautus ehdotusta.

Ehdotuksesta äänestettiin. Pohjaesityksen kannattajat äänestivät JAA, ja Raimo Sirenin ehdotusta kannattavat EI. JAA ääniä annettiin 20 ja EI ääniä 6.

Kirkkovaltuusto äänesti seuraavasti:

JAA: Eloranta
Huhtala
Hämäläinen-Ylikahri
Hänninen
Koppanen
Korkatti
Nieminen
Mäkinen
Salminen
Lehtiö
Länsipuro
Palvanen
Herala
Rautkivi
Ruuna
Salo
Järventausta
Vesämäki
Viitanen
Ruotsila

EI: Tervonen
Kämäräinen
Syväjärvi
Ojakoski
Siivola
Sirén

Keskustelun aikana Timo Kämäräinen teki ponsi-ehdotuksen: Vuokrasopimus on tuotava kirkkoneuvoston hyväksyttäväksi. Lisäksi kirkkovaltuusto edellyttää, että kirkkoneuvosto ja sen taloudellinen jaosto ryhtyvät välittömästi valittavan suunnittelija kanssa selvittämään seurakuntatalon toimisto-osan purkamista ja uudelleen rakentamista siten, että lähtökohtana on vähintään Lempäälä-taloon suunnitellut tilat. Tavoitteena on tilojen valmistuminen vuoden 2023 loppuun mennessä.

Asko Siivola kannatti ponsi- esitystä.

Päätös: Pohjaesitys hyväksyttiin. Raimo Siren ilmoitti eriävän mielipiteensä päätökseen, johon perustelut ovat hänen muutos esityksessään. Asko Siivola yhtyi eriävään mielipiteeseen.

Seuraavaksi äänestettiin ponsiesityksestä. Ponsi-esitystä kannattavat äänestivät EI ja ponsi-esitystä vastaan äänestivät JAA. EI ääniä tuli 9 ja JAA ääniä 17.

Kirkkovaltuusto äänesti seuraavasti:

JAA: Elonranta
                  Huhtala
                  Hämäläinen-Ylikahri
                  Hänninen
                  Koppanen
                  Mäkinen
                  Salminen
                  Lehtiö
                  Länsipuro
                  Palvanen
                  Herala
                  Ruuna
                  Salo
                  Järventausta
                  Vesämäki
                  Viitanen
                  Ruotsila

Ei Tervonen
Korkatti
Nieminen
Kämäräinen
Syväjärvi
Ojakoski
Rautkivi
Siivola
Sirén

Todettiin, että ponsiesitystä ei näin ollen hyväksytty.

Lapsivaikutusten arviointi:

Kirkkojärjestyksen 23. luvun 3 §:n mukainen lapsivaikutusten arviointi tehty.

MUUT ASIAT

Kari Tolonen ja Tuija Seppänen palasivat kokoukseen, Markku Nieminen poistui.

Kirkkovaltuusto § 36   24.09.2019

kokouksessa ei ollut muita käsiteltäviä asioita.

MUUTOKSEN HAKU JA KOKOUKSEN PÄÄTTÄMINEN

Kirkkovaltuusto § 37 24.09.2019

Puheenjohtaja toteaa muutoksenhakukiellot ja oikaisuvaatimusohjeet.
Valitusosoitus liitetään pöytäkirjaan.
Puheenjohtaja päätti kokouksen kello 20.00

Kokouksen puolesta:

Kari Koppanen
puheenjohtaja

Lea Blomqvist
sihteeri

Olemme tarkistaneet edellä olevan pöytäkirjan
Lempäälässä _____ päivänä syyskuuta 2019

Tarja Lehtiö

Timo Kämäräinen

MUUTOKSENHAKUKIELLOT

Kieltojen perusteet	<u>Valmistelua ja täytäntöönpanoa koskevat muutoksenhakukiellot</u> Seuraavista päätöksistä ei kirkkolain 24 luvun 5 §:n mukaan saa tehdä kirkollisvalitusta eikä hallintolainkäyttölain 5 §:n 1 momentin nojalla hallintovalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa. Julkista hankintaa koskevasta päätöksestä ei saa tehdä julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016, hankintalaki) mukaista valitusta, koska päätös koskee yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua. Pöytäkirjan pykälät: 31–34, 36 ja 37
	<u>Erikseen säädettyt muutoksenhakukiellot</u> 1. Hallintolainkäyttölain 5 §:n 2 mom.n mukaan päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla. 2. Muun lain mukaan päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla. 3. Hankintaa koskevista päätöksistä ei kirkkolain 24 luvun 8 a §:n 2 momentin nojalla saa tehdä kirkkolain mukaista oikaisuvaatimusta eikä kirkollisvalitusta, jos asia kuuluu markkinaoikeuden toimivaltaan. Asia kuuluu markkinaoikeuden toimivaltaan, mikäli hankinnan arvo ylittää hankintalain 25 §:n mukaisen kynnsarvon ¹ . Pöytäkirjan pykälät ja valituskieltojen perusteet:

HANKINTAOIKAISU

Hankintaoikaisun tekeminen	<p>Hankintayksikön päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun tyytymätön asianosainen voi tehdä hankintayksikölle kirjallisen hankintaoikaisun (Hankintalaki 132-135 §).</p> <p>Toimitusosoite Hankintaoikaisu toimitetaan hankintayksikölle. Käyntiosoite: Postiosoite: Telekopio: Sähköposti:</p> <p>Hankintaoikaisu on tehtävä 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä tai muusta hankintamenettelyssä tehdystä ratkaisusta. Tiedoksiannon katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei sen näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä sähköistä tiedoksiantoa viestin katsotaan saapuneen vastaanottajalle sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä</p>
-----------------------------------	--

¹ Hankintalain soveltamisen kynnsarvot (alv 0%): 60.000 € (tavarat ja palvelut sekä suunnittelukilpailut), 150.000 € (rakennusurakat), 400.000 € (sosiaali- ja terveyspalvelut) ja 500 000 € (käyttöoikeussopimukset).

	luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin. Hankintaoikaisun on oltava perillä oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Hankintaoikaisun voi omalla vastuullaan lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti.
Hankintaoikaisun sisältö	<p>Hankintaoikaisusta on käytävä ilmi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – oikaisua vaativan nimi sekä tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi – tiedot hankintaoikaisun kohteena olevasta päätöksestä – millaista oikaisua päätökseen vaaditaan – millä perusteilla oikaisua päätökseen vaaditaan <p>Hankintaoikaisuun on liitettävä asiakirjat, joihin vaatimuksen tekijä vetoaa, jolleivät ne jo ole hankintayksikön hallussa.</p>

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomaisen ja valitusaika	<p><u>Kirkollis- ja hallintovalitukset</u> Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella.</p> <p>Valitusviranomaisen ja yhteystiedot:</p> <ul style="list-style-type: none"> · Hämeenlinnan hallinto-oikeus <p>Käyntiosoite: Raatihuoneenkatu 1 Postiosoite: 13100 Hämeenlinna Telekopio: 0295642269 Puhelin: 0295642210 Sähköposti: hameenlinna.hao@oikeus.fi</p> <p>Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa Valitusaika https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet.</p> <p>Kirkollisvalitus, pöytäkirjan pykälät: 35 30 päivää</p> <p>Hallintovalitus, pöytäkirjan pykälät: 30 päivää</p>
---	---

Kirkollisvalitus alistusasiassa

Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella.

Valitusviranomaisen ja yhteystiedot:

Valitusaika

· Tampereen hiippakunnan tuomiokapituli,

· pöytäkirjan pykälät:

30 päivää

Käyntiosoite: Näsilinnankatu 26

Postiosoite: 33210 Tampere

Puhelin: 0505746009

Sähköposti: tampere.tuomiokapituli@evl.fi

· Kirkkohallitus,

· pöytäkirjan pykälät:

30 päivää

PL 210 (Eteläranta 8), 00131 Helsinki

Telekopio: 09-1802 350

Sähköposti: kirkkohallitus@evl.fi

Muutoksenhaku- ajan laskeminen

Valitus- ja oikaisuvaatimusaika lasketaan päätöksen tiedoksisaannista, tiedoksisaantipäivää lukuun ottamatta. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa katsotaan asianosaisen saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Valitus markkinaoikeuteen

Valitus on tehtävä kirjallisesti 14 päivän kuluessa siitä, kun ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedon hankintaa koskevasta päätöksestä valitusosoituksineen.

Jos hankintayksikkö on tehnyt hankintapäätöksen jälkeen hankinta- tai käyttöoikeussopimuksen hankintalain 130 §:n 1 tai 3 kohdan nojalla noudattamatta odotusaikaa, valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa siitä, kun tarjoaja on saanut tiedon päätöksestä valitusosoituksineen.

Valitus markkinaoikeudelle on tehtävä viimeistään kuuden kuukauden kuluessa hankintapäätöksen tekemisestä siinä tapauksessa, että ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedon hankintapäätöksestä valitusosoituksineen ja hankintapäätös tai valitusosoitus on ollut olennaisesti puutteellinen.

Ehdokkaan tai tarjoajan katsotaan saaneen päätöksestä oheisasiakirjoineen tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei sen näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä sähköistä tiedoksiantoa viestin katsotaan saapuneen

	<p>vastaanottajalle sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.</p> <p>Hankinta-asiaan muutosta hakevan on lisäksi kirjallisesti ilmoitettava hankintayksikölle asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikön ilmoittamaan osoitteeseen viimeistään silloin, kun hankintaa koskeva valitus toimitetaan markkinaoikeuteen. Hankintayksikön yhteystiedot ovat edellä hankinta-oikeus koskevassa kohdassa.</p> <p>Markkinaoikeuden yhteystiedot</p> <p>Valitus on toimitettava markkinaoikeudelle osoitettuna osoitteeseen:</p> <p>Postiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 HELSINKI Käyntiosoite: Tuomioistuimet-talo. Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki Telekopio: 029 56 43314 Sähköpostiosoite: markkinaoikeus@oikeus.fi</p> <p>Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet.</p>
<p>Valituskirjelmä</p>	<p>Valituskirjelmässä <u>on ilmoitettava</u>:</p> <ul style="list-style-type: none"> – valittajan nimi ja kotikunta – postiosoite, puhelinnumero ja muut tarvittavat yhteystiedot – sähköpostiosoite, jos valitusviranomaisen päätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä – päätös, johon haetaan muutosta – miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi – perusteet, joilla muutosta vaaditaan <p>Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä taikka jos valituksen laatijana on muu henkilö, on valituskirjelmässä ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.</p> <p>Valituskirjelmään <u>on liitettävä</u>:</p> <ul style="list-style-type: none"> – päätös, johon haetaan muutosta, alkuperäisenä tai jäljennöksenä – todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisajankohdasta – asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle. <p>Asiamiehen, jollei hän ole asianajaja tai julkinen oikeusavustaja, on liitettävä valitukseen valtakirja.</p>

	<p>Markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella voidaan saattaa hankintalaissa tarkoitettu hankintayksikön päätös tai hankintayksikön muu hankintamenettelyssä tehty ratkaisu, jolla on vaikutusta ehdokkaan tai tarjoajan asemaan. Markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella ei voida saattaa hankintayksikön sellaista päätöstä tai muuta ratkaisua, joka koskee 1) yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua, 2) sitä, että hankintasopimusta ei jaeta osiin hankintalain 75 §:n nojalla tai 3) sitä, että hankintalain 93 §:ssä tarkoitettun kokonaistaloudellisen edullisuuden perusteena käytetään yksinomaan halvinta hintaa tai kustannuksia. Asia voidaan saattaa markkinaoikeuden käsiteltäväksi, jos hankinnan arvo ylittää hankintalain 25 §:n mukaisen kynnyсарvon.</p>
--	---

Valitusasiakirjojen toimittaminen	<p>Valitusasiakirjat on toimitettava valitusajassa päätöksessä mainitulle valitusviranomaiselle. Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.</p>
--	--

Oikeudenkäyntimaksu	<p>Tuomioistuinemaksulain (1455/2015) 2 §:n nojalla muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksu, jollei lain 5, 7, 8 tai 9 §:stä muuta johdu. Oikeudenkäyntimaksu hallinto-oikeudessa on 260 euroa ja markkinaoikeudessa 2050 €. Käsittelymaksu markkinaoikeudessa on kuitenkin 4100 €, jos hankinnan arvo on vähintään 1 miljoonaa euroa ja 6140 €, jos hankinnan arvo on vähintään 10 miljoonaa euroa.</p>
----------------------------	--

	Yksityiskohtainen valitusosoitus liitetään pöytäkirjanotteeseen.
--	---